

Asia: VN/752/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n joukkorahoitusasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pörssisäätiö kiittää mahdollisuudesta lausua lakiehdotuksesta.

Huolellisesti laaditussa lakiehdotuksessa on kyse pitkälti EU-lainsäädännön kansallisesta toimeenpanosta, joka on luonteeltaan varsin teknistä, eikä EU:n joukkorahoitusasetus jätä periaatteellisissa kysymyksissä kansallista liikkumavaraa. Tämä heijastuu myös Pörssisäätiön alla olevissa säännöskohtaisissa kommentteissa.

Huomattavan omistusoikeuden hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus 7 §

Ehdotetun lain 7 §:n 1 momentissa huomattavan omistusoikeuden hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus on kytketty osakepääomaan ja äänioikeuksien määrään joukkorahoitusasetuksen 12 artiklan 3 kohdan a) alakohdan tavoin. Termi ”osakepääoma” ei Suomen osakeyhtiölain näkökulmasta vastaa asetuksessa tarkoitettua osakepääomaa. Osakeyhtiölaki rakentuu nimellisarvottoman pääomajärjestelmän varaan, joten osakeyhtiön liikkeeseen laskettujen osakkeiden arvo voi olla suurempi kuin yhtiön osakepääoma. (Yksityisessä osakeyhtiössä vain 0 euroa myös tässä tapauksessa, sillä joukkorahoitusasetuksen vakavaraisuusvaatimukset eivät ole kytketty osakepääomaan.)

Joukkorahoitusasetus tai lakiehdotus eivät estä joukkorahoitustoimiluvan myöntämistä myös muille oikeushenkilöille kuin osakeyhtiölle. Viittaus osakepääomaan muodostuisi irrelevantiksi esimerkiksi osuuskuntamuotoisessa joukkorahoituspalveluntarjoajan tapauksessa.

7 §:n ilmoitusvelvollisuuden syntyminen tulisi rakentaa vastaavasti kuin arvopaperimarkkinalain liputusvelvollisuuden ilmoittamisen syntyminen on kirjoitettu AML 9:5:ssä, eli kytkeä osakkeiden tai osuuksien kokonaismäärään, eikä osuus- tai osakepääomaan.

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen 9 §

Onko osakkeisiin ja osuuksien perustuvien oikeuksien rajoittamista koskevassa pykälässä tarkoitus rajoittaa myös merkintäetuoikeutta osakeannissa? Esimerkiksi OYL 3:7:n lunastuslauseketta koskevassa säännöksessä osakkeenomistajalla ei ole ennen kuin on selvinnyt, että käytetäänkö lunastusoikeutta muuta osakkeeseen perustuvaa oikeutta kuin oikeus suoritukseen varoja jaettaessa ja etuoikeus osakeannissa.

Lakiehdotus mahdollistaisi tilanteet, joissa muut joukkorahoituspalveluntarjoajat voisivat laimentaa 7 §:n mukaisen kiellon kohteeksi joutuneen osakkeenomistajan omistusta tavanomaisella merkintäoikeusannilla, johon kiellon kohteeksi joutunut osakkeenomistaja ei voisi osallistua. Tämä ei liene ehdotetun säännöksen tarkoitus.

Vahingonkorvaus 26 §

Vahingonkorvausta koskevassa 26 §:ssä säädetään hankkeen toteuttajan ja joukkorahoituspalvelun tarjoajan vahingonkorvausvelvollisuudesta. Säännöksen luettavuuden ja ymmärrettävyyden vuoksi ehdotamme pykälän jakamista kahteen erilliseen pykälään vastaavasti, kuten osakeyhtiölaissa on erikseen säännökset johdon, osakkeenomistajan, tilintarkastajan ja yhtiökokouksen puheenjohtajan vahingonkorvausvelvollisuudesta (OYL 22:1-4).

Lakiehdotuksen 26 §:n 1 ja 2 momenteissa säädetään joukkorahoituspalveluntarjoajan ja hankkeen toteuttajan vahingonkorvausvelvollisuudesta sijoittajalle. Säännöksestä tai sen yksityiskohtaisista perusteluista ei käy ilmi tarkoitetaanko sijoittajalla joukkorahoitusasetuksen 2 artiklan 1 kohdan i) alakohdan tarkoittamaa sijoittajaa. Toisin sanoen säännöksen perusteella ei ole selvää voiko avaintietoasiakirjan virheellisyyden perusteella syntyä vahingonkorvausvelvollisuus myös sellaisia sijoittajia kohtaan, jotka ovat tehneet sijoituksen muutoin kuin osallistumalla joukkorahoitushankkeeseen. (Vertaa esitesääntelyyn liittyvään vahingonkorvausvelvollisuuteen ja siihen liittyvään EUT:n oikeuskäytäntöön.)

Lakiehdotuksen 26 §:n 4 momentissa säädetään joukkorahoituspalvelun tarjoajan johtohenkilön vahingonkorvausvelvollisuudesta joukkorahoituspalvelun tarjoajaa, osakkeenomistajaa tai muuta henkilöä kohtaan. Joukkorahoitusasetus tai lakiehdotus eivät estä joukkorahoitustoimiluvan myöntämistä myös muille oikeushenkilöille kuin osakeyhtiölle. Selvyyden vuoksi osakkeenomistajan lisäksi tulisi lisätä informatiiviset maininnat säännökseen tai vähintään yksityiskohtaisiin perusteluihin muiden relevanttien oikeushenkilöiden jäsenistä tai omistavista tahoista, jotka rinnastuvat osakeyhtiön osakkeenomistajiin. (Esim. osuuskunnan jäsenet, osuuksien omistajat ja osakkeenomistajat, sekä henkilöyhtiöiden yhtiömiehet.)

Collin Jesse
Pörssisäätiö